

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,
ANATOMICAM VENEFICII ARSENICO
PERACTI INVESTIGATIONEM
SISTENS;

QUAM

ANNUENTE EXPER. FACULT. MED. IN ACAD. IMPER. ABOËNSI,
PRÆSIDE

GABRIELE BONSDORFF,

*Phil. & Med. Doct., Archiatro Imperiali, Anat. & Physiol. Prof.
Publ. & Ord., Imper. Coll. Medic. Fenn. Præsido,
Ordin. de St. Wolod. in 4:a Cl. Equite,*

Publicæ disquisitioni submittit

JACOBUS WEGELIUS,

*Philos. Mag. & Medic. Licent.,
Sacellanus in Oravais Paroeciæ Vöro.*

In Auditorio Med. die XXIX Octobris MDCCCXVII.

h. a. & p. m. f.

ABOË, Typis FRENCKELLIANIS

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA,
ANATOMICAM VENEFICII ARSENICO
PERACTI INVESTIGATIONEM
SISTENS,

Prooemium.

Quemadmodum Ignis, subtilissimum illud & totam naturam resciciens caloris & lucis principium, sive in obscura & perangusta delitescat scientillula, sive in coruscam & flagrantem exarserit facem, a placido & tempestivo aëris accessu nutritur & concitata fulget, a rapidissimo autem & supra modum violento ejusdem torrente suffocatur & exstinguitur; ita etiam vitales, quæ primarium constituunt vitæ humanæ fundamentum, corporis organici vires, a primo usque earundem in embryone ortu ad postremam vitæ cum morte commutationem, a blandis & opportunis incitabilibus læte foventur & vigent, a repentinis vero, inimicis & æstuantibus stimulis obrutæ & oppresas cito citius succumbere & exhauriri attentæ rerum, quibus vel inoffensam pascimus animatam nostram machinam vel eidem adstrictæ medemur, earumque effectuum abunde quidem docet consideratio & experientia. Nullo tamen graviore argumento firmatur incitamentorum in vitam & vires vitales imperium, quam venenorum & veneficiorum historia. Immensa scilicet & supra omnem nostram cogitationem multigena natura, varia, ut pestiferas taceamus lues, virosa & innoxiiis mirabiliter interferta progenit minerarum, plantarum & animalium genera, quæ particulis aut fluidis aut solidis solubilibusque scatent, tantæ tamque præsentianæ perniciæ, ut vix corpori nostro sint vel extus admota vel intus ingesta potiusquam ingenta irritaminis sui vehementia horrendas, in

placidissimo virium & motuum vitalium ministerio, & haud raro exitiales excitaverint turbas; peruisit idem humanæ fortis moderator illam morum & conatum pravitatem, insidiosam perfidiam & crudelitatem, ut vel ex deliberato consilio vel accusante scelerum conscientia vel vitæ infelicitè & misere transactæ tædio, vel mentis varietate & quocumque furore in propriam vel subdola cupidæque calliditate vel odio & vindicta in aliorum ut plurimum innocentium vitam sævientes, dira hæc turpissimæ necis instrumenta e naturæ vel artis latebris eruant, & manu impia aut sibi aut aliis, modo meraca modo alimentorum potulentorum vel medicamentorum blanditiis clandestina fraude immixta propinent haud pauci plusquam detestabiles furtivæ occisionis auctores & artifices. Hisce autem vitæ & sanitati humanæ infestis & exitiabilibus insidiis atque ferociis cum venena mineralia & in his, quod principi loco tenendum, Arsenicum oxydulatum album (acidum Arsenicosum *Fourcroiy* c. cæt.) apprimè inservire sit deprehensum, partim quod minutissima portione exhibitum velocissimam & ut plurimum certissimam potentissime parere valeat vitæ stragem, partim etiam quod vilissimo pretio sit vendibile, quod in subtilissimum pulverem saccharo haud abfimilem contritum in aquosis potionibus præsertim calefactis facile sit solubile, quod saporem imprimet subdulcem & ægre suspiciendum, quod in copiosa aqua probe solutum nullum singularem colorem, odorem nedum saporem peregrinum & nauseosum offerat experiendum, quod in infectis potionibus & ferculis vi ponderis sui subsideat potius quam in conspectum supernatet, quod propterea facili negotio fucari & occultari possit; dolendum magis est quam mirandum, Arsenicum in veneficiorum apparatu & supellectili tot fraudi obumbratæ convenientibus dotibus conspicuum ab antiquissimis retro temporibus, in testatissimam humani generis perniciem, ad turpissima homicidia perpetranda susceptum fuisse & adhibi-

tum.

tum. In tanta igitur tamque implicata & abscondita asumpti vel dolose insinuati arsenici ambiguitate, quam insuper actionum corporis læsiones & partium internarum infectiones, cum aliis veneficiorum generibus communes & conspirantes permultum adaugent, permagni sane interest, ut vera indubitataque indicia & signa, quibus veneficia arsenicalia dignosci poterint & in quæstionum forensium gratiam dijudicari, a proba symptomatum mortem præeuntium exploratione & corporis mortui exactissima sectione & perlustratione anatomica deducantur & ad fidem accommodate confirmentur. Atque in hoc perarduo & difficili momento perscrutando & explicando, manum & mentem admovendi exercendique cum nobis haud ita pridem in Theatro Anatomico oblata fuerit larga opportunitas, congruam Dissertationis Inauguralis Medicæ (*) materiem non potuimus non amplecti & ad discutiendum suscipere; singulare perniciosissimi arsenici albi in corpus humanum effectus exemplum anatomica corporis arsenico interemti disquisitione, & investigatione, expetita Benevoli Lectoris gratia, mox proposituri.

§. 1.

Triennium & quod excurrit, est transactum, dum nobis ad disquisitionem Anatomico-forensem a Superioribus delatum erat exanimum corpus sceleronis, qui sub publica, cui maxima stipatus vulgi frequentia ex decreto Judicum profuturus fuerat, mox gravissima virgarum pœna tergo plæctendus, ignominia vitam scelestissimam cum repentina morte commutaverat.

A 2

Hu-

(*) Prodit tandem in publicum Dissertatio, anno jam dudum 1807 pro subeundo Examine Medico Practico conscripta & Experientissimæ Facultatis Medicæ censura munita.

Hujus autem per totam regionem famosissimi templorum, tectorum totiusque ruris, cui nomen JOHAN SNELLBOM, prædonis, huc spectantia vitæ & præsertim supremæ diei memorabilia in antecessum ex relatis præmonuisse interest. Ætatis jam impleverat annos triginta sex, statura corporis commoda & constitutione præditus robusta, inoffensa semper gavisus valetudine, ex ephebis vix egressus militiæ equestri adscriptus, sed propter improbitatem morum & perfidiam dimissus, furtis deinde & latrocinii nocturnas operas usque adeo assiduas impendens, ut pluribus jam paræciis formidinem injecerat dum tandem cum pluribus lociis captus, scelere convictus & ad Legum rigorem damnatus, ad supremum virgarum supplicium subeundum, e carcere ponderosis compedibus ferreis vinctus die V:º Martii duceretur. Priusquam vero virgis esset percutiendus ipse prædatorum Dux, eidem incubuit, catenis ad palum supplicii alligatum, aperto loco juxta viam regiam & pagum Vättilä in Paræcia Pikiensî, dedecori & justæ totius plebis reprehensioni, duarum horarum spatio, coram prostrare; quapropter, ne gravitate compedum, quæ centum libras continebant, altissimæ & vento cumulatæ nivi, (nam nivosa præierat tempestas) pedes immergeret & congelaret, pedamentum ligneis aslibus contabulatum, quo juxta palum infisteret, lictorum cura substernebatur; quo sustentaculo parato reus, quem interea, ut ad summam tam supplicii quam imminentis frigoris acerbitatem sufferendam præmunitus esset, sat largam spiritus frumenti, cui valde erat deditus, portionem consanguineorum quorundam misericordia apportatam, in tugurio quo collocatus erat, exhaustiisse asseverarunt plurimi testes, in scenam prodire adactus fuit & mox ferrea armilla, cui catena palo infixæ adnectebatur, subjecta tamen lanea, qua collum amictum erat, fasciola, indutus & revinctus. Comparuit igitur, in parnasfo suo bene merito, nebulonum facile Princeps, debitis a populo objurgationibus exceptus, ferox ardens-
que

que oculis, vultu torvo & inflato conspicuus, summa gestuum & verborum impudentia atque furore fere incomparabilis. Jam enim effrænatis affectibus & evaginata lingua in circumstantes spectatores contumeliose invehebatur; jam in adversarios & persecutores suos dirissimas effudit execrationes; jam infandis perjuriis & minacissimis contestationibus, quibus cuncta sacra violavit, intentato virgarum supplicio se mascule subducturum fore arroganter spondit; jam infernales furias, quas se dilucide coram intueri dixit, & digitis indicando in aëre commonstravit, in subsidias & solamina impie effutens provocavit; jam vehementissimo impetu, canis rabidi instar armillati, se sursum & deorsum jactavit atque huc & illuc ita distorsit, ut vicissim palo valide concusso, vicissim capiti violentissime repercusso & palo impingenti sonorum injecerit tremorem; usque quo furoris sui æstu consumtus, horula sesqui quarta vix transacta, in summam frequentissimæ plebis consternationem extemplo concideret exanimis velut ictu fulminis tactus; mox ab adstantibus, qui animi tantum deliquium supervenisse existimarunt, apparitoribus in adjacentem domum susceptus, & variis reficiendi subjectus conaminibus, quæ vero in organismo tot tantisque violentiis concusso vitam resuscitare non valuerunt; quamobrem fœdas exuvias, mox vehiculo impositas, ad Præfecturam nostram Territorialem transmittere festinarunt executionis ministri fato usque adeo improviso perterriti, quorum fida & haud paucis testimoniis mox firmata de singulis ad historiam facti pertinentibus momenti narratione exhibita & litteris tradita, commemorabile hocce corpus ad sectionem legalem & accuratiorem mortis generis investigationem ut nobis deferreretur, non tam passivum quam in sinu gavisi.

§. 2.

In obscuram igitur, & primo mox intuitu suspectam necis

cis subitanæ causam debita circumspectione jamjam inquisitioni ab externo cadaveris habitu & partium superficialium conditione, investigationis nostræ ut duceremus primordia postularunt artis regulæ. Præbuit autem sese conspicendum corpus quadratum, neque obesum neque gracile, quoad corticem integerrimum & illæsum, sed variis iisdemque notabilibus livoribus sparsim decoloratum. Amplissimus eorum, qui jam in nigrorem degeneraverat, terga occupavit, a nucha usque ad Ilia æquabiliter ad spithamæ latitudinem extensus; quem in cervice, crucis instar transcendebat magna & per omnem fere colli ambitum suffusa fugillatio subcutanea intense rubida, qui in sinistro pectoris latere apparuit livor, a costa tertia ad decimam in pyri formam erat effusus, itemque multo pallidior. Accedebant numerosissimæ maculæ & stræ lividæ, variæ figuræ & magnitudinis, quæ brachia & in prius femora sinistri lateris reddiderant mirabiliter variegata & quasi tigrina. Facies erat valde tumida & inflata, cupreo lurida, & quoad sua lineamenta tantopere deformata, ut vultus nobis multoties, dum in vivis esset, perspectus ne conjici quidem potuit, multo minus dignosci. Oculi prominebant, sanguine intus suffuso, extus palpebris lividis circumcincti. Labia oris turgebant sparsis livoribus obsita; anguli vero jamjam disrupti nigricabant. Immo totam pubis regionem & præprimis scrotum fusco livore vidimus contaminatum. Præterea valde fluxa erat universa cuticula, & præsertim in livorum confiniis, scalpello vel unguibus contacta facile abrasa. Ungues digitorum tam manuum quam pedum livescere inceperant; cæterum adhuc suis radicibus tenaciter adhærentes. Capilli capitis & pudendorum crines erant tam caduci ut facile possent radicitus evelli. Plura igitur jam aderant externa signa, quæ suspiciorum veneficii habere solent; quamobrem ad interiores partes, & in his omnium primo vias alimentarias perlustrandas mox progredi incubuit.

§. 3.

Recessus oris pariter ac narium meatus, fordido & bilioso parumque cruentato alimentorum squalore per vomitum rejecto obruti & oppleti spurcissimum spirabant spirituofum halitum; rejectaneis autem exactius revisis pulvisculus innatabat albicans, cujus indolem ut occasio suppeditaretur inquirendi, foedam istam colluviem ex antris oris & narium expromere & in vitro, experimentorum instituendorum gratia aservare mox duximus consultum. Interiores oris partes, gingivæ, buccæ, velum palati molle, & ipsa lingua valde erant inflammatae & purpurascens, papulis & stigmatibus quibusdam nigricantibus foedata, & lingua imprimis aphtosis eruptionibus exasperata. Tonsillæ turgebant & rubebant intensissime, in dextro latere leviter excoriatae & cruentatae. Isthmus faucium erat valde solutus & ampliatus, nec non cruentatis erosionibus fauciatus. Pharynx cum suprema Oesophagi parte tota quanta inflammata, sparsim excoriata & sangvinolenta, atque spumosa ventriculi spurcitie, quam in futurum experimentorum usum, quoniam pulvisculi modo nominati, licet pauciora exhiberet vestigia, quantum fieri potuit abstergere & colligere studuimus, inundata & referta. Epiglottis tumidulus & confauciatus; rima glottidis hians & per illam rejectæ fordes in ventriculos & cavitatem Laryngis illapsæ. Ipsa vero trachea usque ad descensum in cavitatem pectoris illæsa.

§. 4.

Quo vero fordidiore esset ipsa nutrimentorum janua & atrocior conditio instrumentorum deglutitionis, eo detestabilior in reliquo concoctionis apparatu, quem proxime, ne scrutationis series abrupta dehilceret, persequi debuimus, dominavit partium violatio & corruptela. Cavitate enim abdominis
non

non nihil distenti reclusa, mox in oculos ceciderunt manifestissima inflammationis & gangræne viscerum fere omnium indicia. Ventriculus jacebat collapsus sed quoad membranarum substantiam solito firmitior & densatior, purpureis, flavicantibus & livescens flammis, potissimum in sinisteriori curvaturæ majoris sede, per intervalla variegatus, vasculis majoribus venosis turgidulis & atro-cærulescentibus notatus, tunicis tamen exterioribus integris & imperforatis obductis; faucibus ostiorum tam cardiacæ quam pylori tantulum constrictioribus circumscriptus. Sinus vero interior membranis dissectis evolutus, liquamine squaluit viscido, bilioso & cruentato, cui laciniosa ramenta & candicantes squamulæ innatarunt, foetorem teterrimum ad nauseam usque redolente; quo absterfo & cum affuso tantillo spiritu vini caute abluto, vitroque vasculo in ulteriorem inquisitionem reposito, intima ventriculi tunica, quæ villosa dicitur, tota fere quanta, præcipue versus fundum aut erosa & resoluta, aut ustulata reperiebatur, & proinde universa superficies interna numerosis maculis nigricantibus circumdata. Duodenum erat similiter a prægressa inflammatione & suffusione biliosa subrubicundo luridum, interruptis quibusdam zonis livescens externe vinctam, rigidum & extenuatum, sordida illuvie, gastrico squalori, præterquam quod paucissima pulvisculi immixti offerret vestigia, haud ab simili intrinsecus pollutum, rarioribus tunicæ villosæ erosionibus exesum & cruentatum, tribus tantum, quæ curvaturas occupassent, gangrænosæ maculis infectum. Tenuis autem non nisi prior & duodeno vicinissima pars, cui jejuni nomen impositum, violentam istam perpesus erat incitationem, tanto leviolem, quo longius a duodeno remota. Neque in superficie externa, quæ bilioso tantum sanguine suffusa erat, conspicua existerunt livoris gangrænosæ vestigia; neque in ipso canali, qui chymo minus conspurcato scatebat, vel erosiones tunicæ villosæ vel pulveris reliquæ detegi potu-

potuerunt. Reliqua intestina, & in his quæ crassa audiunt, cæcum scilicet, colon & rectum, luridam circumferebant a biliolo valorum infarctu flavedinem, cæterum flatulentis fœcibus magis vel minus distenta. Omenta tam gastrocolicum quam gastrohepaticum, parciore pinguedinis copia onusta, pariter ac Pancreas manifesta, a valorum consensu & communi origine pronata, ruboris inflammatorii signa præbuerunt conspicienda. In insigni autem Hepatis viscere ea apparuit diversitas, quod lobus sinister una cum adjuncto lobulo Spig. li nigrorem gangrenosum & putredinosam substantiæ fragilitatem jamjam induxerat; dexter autem quoad maximam partem inflammatoriam aut luridam conceperat imaginem. Vesica fellea profus exhausta, prostrata atque flaccida, luridam prætulit faciem; vasa iidem bilifera ab omni biliolo succo vacua. Vasculosa Splenis moles, sanguine inflammato mirum quantum ebria, ruborem susceperat extrinsecus & intrinsecus insufcatum. In hoc tamen declarato viscerum, ut nuncupari solent, chylopojeticorum inflammatorio statu, nostram non potuit non movere attentionem singularis sanguinis fluiditas, dissolutio & inopia in majoribus huc pertinentibus valorum truncis & ramis tam arteriosis, quam venosis, ex quibus arteriæ hepaticæ sinistrae origo ab arteria coronaria superiori, utpote manifesta corruptionis lobi sinistri hepatis causa, haudquaquam silentio est prætereunda. Officinas tandem & receptacula urinæ, simulatque generationis instrumenta quod attinet, præter biliolum, quem communiter cum toto viscerum abdominalium complexu sustinuerunt, habitum nullam in iisdem observare licuit aliam perniciosam labem.

§. 5.

Extispicio abdominali in manifestam causæ subjectæ lucem peracto, ad pervestigationem viscerum, quæ in pectoris

recessibus reconduntur, transire svasit receptus sectionis legalis ordo & instituti ratio. Serno igitur cum adnexis cartilaginibus costalibus ablato, inoffensam tam pleuræ & mediastini quam utriusque pulmonis incolumitatem experti, ad sanguinis scaturiginem involucre perfecto mox propius accessimus. Delituit autem in Pericardio suo argutum & integerrimum cor, aquula sua serosa incorrupta irriguum, mirum tamen quantum pallens & quasi prostratum, collapsis tam auriculis quam venarum sinibus; interioribus vero latebris referatis, prorsus inexpectata nosmet percussit sanguinis penuria, non tantum in ventriculis, qui paucissimas sanguinis, easdemque valde fluxas continebant guttulas, verum etiam in atriis & magnis vasorum truncis. Sinus scil. anterior, quem confluentes venæ cavæ effingunt, una cum sua auriculæ cavea continua, vix unciam dimidiam sanguinis resoluti & nigricantis inclusit; vena cava superior fere exinanita, inferior autem tenui & perparva sanguinis unda perlusa. Sinus posterior & eidem subiecti venarum pulmonalium rivuli eadem laborabant sanguinis attenuatione & penuria; tantoque major in arteriæ Aortæ & pulmonalis faucibus vacuitas. In hoc igitur usque adeo exhausto cordis & vasorum statu, e re esse judicavimus pervidere, an vasa intra pectoris oras disrupta tantam sanguinis copiam effudissent. Cunctis autem integerrimis & illæsis repertis, incomprehensibilis adhuc permansit commemorata sanguinis jactura, cujus proinde causam ulteriori disquisitioni, ad reliquarum partium, quæ adhuc in thorace intacta fuerunt, indagacionem progressuri, misimus commendatam. Diaphragmate diligenter perlustrato, posteriorem oram limbi sinistri manifesta pervaserat inflammatio; neque in dextro latere defuerunt suffusionis inflammatoriæ primordia. In disco autem & anteriori septi transversi plaga nullæ comparebant aberrationes sanguinæ. Canalem Oesophageum, qui per posterius mediastini intervallum decurrit, vehementer vidimus inflamma-

tum,

tum, interne hic & illic exulceratum vel erosum, fœdaque illavie, qualem in supremo ejusdem limine notavimus, squallidum.

§. 6.

Supremam vero manum sectioni & investigationi nostræ Anatomicæ imposituris nobis adhuc supererat, ut cerebralem apparatus, utpote sapientiæ, humanitatis & probitatis, ita amentie, furoris & sceleris sedem & instrumentum, curatori subjiceremus scrutinio. Capitis igitur integumentis & mitra aponevrotica circumcisis & ablatis, calvariaque ope ferræ præcisa & divulsa, duram meningem fornicato cranio arcte adhærentem & jam denudatam, conspeximus flaccidam & magnopere demissam, helvolo colore tinctam vasculis suis majoribus, immo sinu longitudinali superiori penitus exsangvem; qua abscissa, cerebri hæmisphæria, pellucida sua tunica arachnoidea obducta, sese spectanda præbuerunt mirabiliter subsidentia & quasi depressa, luride purpurascens vasculis gyrorum intervalla perreptantibus sanguine spoliatis. Ipsa substantia incidendo explorata erat valde compacta, recentem & bene subactam casei massam referens; corticalis in rutilum vergens, medullaris albidissima & propter pervadentium vasorum inanitatem hinc illinc quasi poris pertusa. In calloso corpore erat chorda sic dicta longitudinalis Lancisii acute impressa. Ad penetralia vero Cerebri cum perventum erat, ventriculos laterales vidimus circumundique compressos, plexus choroideos exinanitos, aquulam naturalem profligatam, thalamos nervorum opticorum ab impendente pressione deformatos, septum lucidum in fornicum limine ruptum & sinistrorsum distortum, glandulam pinealem a suis curribus solutum & eminentiis quadrigenis adpressum, ventriculum tertium valde coarctatum, aque ductum Sylvii impervium; subversis vero & relevatis Hæmisphæris, inoffensas discernere licuit origines nervorum

cerebraliū, pariter ac communem observare vaforum & sinuum in basi encephali, quod neque fissum neque fractum, exinanitionem. Mirabamur ad stuporem usque, quo tanti tamque vasculosi visceris sese profuderat sanguis; verum tinguina mox solutum, dum tentoriō, quod supra modum naturalem protuberabat, circumsecto & remoto, Cerebelli vices percontari datum esset. Tota nempe Cerebelli moles, cruori copiosissime in basi ossis occipitis congesto immerfa jacuit. & circumfusa. Portentosam istam effusionem eiusque fontes, progressus & effectus ut tanto exquisitius indagare liceret, lobos cerebelli sensim & caute sustollere & cruorem spongia exhaurire tentavimus; & quam eheu nosmet & adstantes obtupefactos tenuit horrenda partium subjacentium strages, tam infanda & incredibilis, quam hucusque quantum quidem novimus, inaudita & invisita. Medulla enim oblongata abscissa, & tota fere quanta in liquamen spissum, tuscum, purulentum resoluta evanuerat; corpora igitur pyramidalia inferiora penitus destructa, superiorum vero & olivarium superne tantum in confinio protuberantiae annularis, remanserant tenuissima & quasi praemorsa vestigia; ventriculus quartus in immensam profunditatem ita lateraliter erosus & colliquesactus, ut eius locum occupaverat caverna deformis, quae, usque ad valvulam magnam cerebri extensa, cruoris ultra uncias duas continuisse aestimabatur. Hinc ab utroque ventriculi latere, a dextro dilatatus & paulo posterius, a sinistro angustius & anterieus, absumpta & quali excavata erat substantia cerebelli ibidemque reperiendus truncus arboris sic dictae vitae, quae livore praesertim sui corticis gangraenam ingruentem satis superque indicabat. Radices nervorum facialis (duri) acustici (mollis), vagi, lingualis, glosopharyngei, & recurrentis Willisii prorsus abolitae. Exstantissima autem efficacissimaque causa tanti sanguinis profluvii, quod in totam non solum laticis cerebrealis massam, verum etiam in universum, quamvis remotiorem, vaforum systema

ma, communem induxerat jacturam, in sinistra potissimum hæsit arteria vertebrali, ne latum unguem infra conjunctionem eius cum fodali suo pro formanda arteria basilari, oblique perrupta & detruncata; quacum proxime conjuncta erat disjunctio & dilaceratio, tam arteriæ inferioris cerebelli juxta ejusdem ab art. vertebrali ortum, quam arteriæ spinalis posterioris, quæ vix ab art. inferiori cerebelli enata, discidium a suo subierat trunculo; miram igitur, quod arteria vertebralis dextra cum suis propaginibus, in tam violenta sinistrorum vasorum perturbatione, salvæ remanserint & integerrimæ. Quanta vero sanguinis copia ex hisce profusa esset vasorum rupturis, dijudicatu erat perdifficile; siquidem quoad magnam partem in specum se demiserat vertebralem, cuius idcirco facta, quatenus substratam materiam concernunt, breviter perstringere jam convenit.

§. 7.

Ulteriorem autem, cui commemorata medullæ oblongatæ & vasorum vertebraliū disolutio præberent ansam, medullæ spinalis perscrutationem ut ad rem apposite absolvere contingeret, columnam vertebralem, quantum pro ratione temporis & institui fieri potuit & debuit, omnibus, quæ illam cingerent, partibus mollibus denudatam, articulatim perlustrare & recludere, inclusamque medullam membratim pervestigare constituimus. Cum vero in eo primarius rei cardo verteretur, ut perspectum esset & exploratum, an ligamentosæ vertebræ primæ cum condylis osis occipitis juncturæ, vel forte reliquarum vertebrarum nexus, a violentis ferreæ, qua collum furibundi hujus & vehementissime juxta palum sese jactantis sceleronis erat revinctum, armillæ percussioibus magis vel minus essent in perniciem interiorum partium luxatæ vel perturbatæ, singula Atlantis vincula, ligamenta scilicet, Articularia

condylorum, membranas annuli tam anterioris quam posterioris, & ligamentum vertebræ primæ proprium summa diligentia examinavimus; adeo vero tenaciter adstricta & inviolata reperimus, ut omnem nostram expectationem superaret illibata eorundem firmitas. Eandem integritatem sustinere visa sunt retinacula, quæ Atlantem cum Epistropheo conjungunt, scilicet ligam: vertebræ 2:æ alaria, & membranæ ligamentosæ laterales simulatque processus odontoidei ligulæ, tam recta media quam transversa; vaginalis autem ejusdem dentis apparatus, insignem in sinistro latere subierat rapturam. Ligamenta reliquarum vertebrarum colli, & in his fasciæ longitudinales omnibus communes, tam anteriores quam posteriores, ligamenta intervertebralia, interspinalia & intertransversalia ne hilum quidem a justo suo tramite deflexerant. Missis igitur hisce, ad alterum investigationis nostræ membrum, quod in medulla pervidenda versaretur, procedimus; ad cuius adyta ut aditus nobis suppeteret, cunctas colli vertebrae seorsim, ligamentosis compagibus circumundique perfectis & solutis, amputare & a se invicem caute separare studuimus, quo peracto ipsam medullam spinalem, intra suam a dura meninge cerebri descendente capsam, a medullæ oblongatæ superiori sede ad tertium vertebrarum intervallum continue abscisam vidimus, resolutam & denigrato cruore circumfusam; quo etiam radices tam anteriores quam posteriores nervorum cervicalium 1:mi, 2:i & 3:ii, præruptas fuisse intelligitur. Ab intervallo vero tertio ad infimum vertebrarum colli & deinceps continuata serie ad juncturam vertebræ 7:æ & 8:æ dorfi, solida quidem & indissoluta latuit medulla, at jam gangrænam concipiens, & a sanguineo, quod duram vaginam, quantum ossa concederet theca, impleverat atque distenderat, diluvio mirum quantum hucusque, nervorum tamen radicibus illæsis, coacta, angustata & cæcavit. In hoc autem termino cessaverat cruoris inundatio; nec mira illum ulla medullæ infectio

alia

alia visa, quam generalis & medullæ & integumentorum usque ad caudam equinam trajecta inflammatiuncula.

Reliquam corporis inprimis musculosam compaginem quod tandem attinet, toros torulosque musculorum teretiores & ab uberiori æstuantis sanguinis susceptione turgidiores, solitoque idcirco rubidiores deprehendimus. Interim tamen quam diutissime cohesionem & firmitatem suam, quamdiu in Theatro Anatomico quotidie paululum calefacto, cultro & scrutinio myologico musculi particulatim pedetentimque subjicerentur, mirabiliter sustinere videbantur, haud secus ac condimento quodam putredinem avertente fuissent imbuti. Tela cellulosa subcutanea livoribus substrata sanguinolento fero abundabat. Ossium & ligamentorum conditionem ne minime quidem detrimentis vel permutationibus vidimus obnoxiam.

§. 8.

Atque sic sectione nostra legali, quæ tot non minus horrenda quam incredibilia ob oculos posuit corporis exitia, a nobis, summo stuporis & detestationis sensu tactis, ad finem perducto in supremam, quæ in pulvisculo tam fordibus oris & narium rejectaneis, quam squalori ventriculi & Duodeni immixto rigorose cognoscendo & explorando collocari debuit, curam jam erat studioso nisu incumbendum. Facite namque erat intellectu, maximum in eo momentum esse ponendum, ut vera & genuina indoles adeo peregrini & suspecti pulveris, tanto curatori & prudentiori subjiceretur disquisitioni, quanto probabilior esset opinio mox concepta, comitem & ignitulum incendii, quo & instrumenta cibaria erant consumpta, & ad extremam usque ferociam excitata mens conflagraverat, in hoc eodem potissimum situm fuisse future. Sordidam igitur vomitu egestam & ex oris, narium & faucium recessibus elicitam

citam faburram, quæ uncias circiter VII implebat, quin immo colluviem ventriculi & duodeni itidem repositam, variis, quæ in hunc finem adhiberi solent, experimentis subjecimus. Sic omnium primo portunculam ex una faburræ rejectæ uncia, cum dimidia parte liquaminis gastrici mixtam & affuso lacte faporatam, feli circumforaneo, in separato loco per diem detento & post perpesam diei famem edacissimo propinavimus; qua devorata, vix dum tres præterlapsæ essent horulæ, atrocissimis cruciatibus & vomendi conatibus afflicta, miserrimam cum pertinacissimis luctatus convulsionibus, occubuit mortem. Deinde ructatas cruditates ex antris oris & faucium coacervatas, separatimque squalidam ventriculi & duodeni sentinam in tres æquales dividimus partes, quibuscum, diversis & quidem simplicissimis modis, sequentia fecimus pericula. Prima faburræ rejectæ portio modico furni calore exsiccata & contrita, lamellæ ferreæ candefactæ & prunis impositæ injiciebatur, quæ accensa & sensim deflagrans, fumum evolvit mox spissum, nigricantem & odorem carnis suillæ aslatæ, quam procul dubio horrendam vitæ suæ fabulam ingresurus nuperrime comederat, parum æmulantem; paulatim vero albescentem & nidore alliato nares offendentem, carbone brunneo residuo. Prima iterum gastrici squaloris portio, simili modo arefacta & combusta, caliginem transfudit tenuem, initio coriorum tostorum suffimini (haud inani conjectura ab immixtis rafuris tunicæ villosæ ventriculi derivandi) haud ablimilem, mox vero allium sativum redolentem, remanente exigua crusta nigricante. Alteræ faburræ toties commemoratæ portioni affudimus aquæ fontanæ puræ atque frigidæ quartarium, quem in vaseculo vitreo diligenter spatula lignea versare, moderate conturbare & in fisco porcellano percolare tandiu perseveravimus, donec pulvisculus elotus fundum peteret, quo subsiduo, aquam turbidam supernatantem cum suis sordibus caute deliquare studuimus & repetitis vicibus eluere, quamdiu pulveru-

lenta

lenta observaretur subsidentia. Præcipitatus vero pulvisculus rursus elutriatus & depuratus tandemque siccatus & statera medica pensitatus grana IV fere implebat; subilem referebat arenulam albicantem, inodoram; microscopio inspectus, particulis angulosis micantibus constare videbatur. Prunis inspersus fumum emittit incanum & alliaceo nidore saturatissimum; laminæ cupreæ, ignitis carbonibus instratæ immisus & combustus, maculam nigram laminæ inultam reliquit; fumus autem, bracteo cupreo supra pulveris struem suspensus exceptus, maculam amplam albidam impresit; quæ quidem omnia, ad normam præceptorum chemicorum, arsenicalem pulveris naturam abunde confirmarunt. Eandem exacte gastricum liquamen in balneis aquæ frigidæ pertractandi, methodum adhibuimus, donec absterfa & elota pulvis subsederat, quæ mundata & siccata non nisi granum cum dimidio in lance æquabat; de cetero prunis admotus simillima edidit Arsenicalis stirpis testimonia. Tertix, quæ adhuc restabat, saburræ particulæ spiritus frumenti frigidi quartarium affudimus eo consilio, ut experimento erueretur num forte spirituosæ alluvies, in qua arsenicum ægrius dissolvi habetur, majorem pulvisculi copiam deponeret; Neque spes & expectatio nos sefellit; nam peracta lotura, colatura & elutriatione sordium, non semel sed repetitis vicibus, pulverulentum obtinuimus residuum, præcipitato lavacri aequali simillimum, exsiccatum grana quinque superans, quod tamen igni expositum videbatur paulo fragrantius & alliaceum odorem cito citius diffundens. Gastrici itidem liquaminis spirituosæ elotio, quæ innatantia tunicæ villosæ ramenta mirabiliter densavit & extricavit, eodem fere recidit; grana nempe duo purissimi arsenici, quod omnibus numeris in igne genuinam suam naturam redarguit, speratum periculo nostro successum tribuerunt. Hisce igitur sane simplicissimis experimentis, tam certe, quam quod certissime edocti fuimus, grana septemdecim cum dimidio in rejectis & intra oris con-

finia retentis purgamentis, in ventriculi autem & duodeni gremio non nisi grana septem adhuc indissoluta remansisse; quibus viginti & sesqui quattuor granis si superaddatur forte dupla arsenici portio, quæ aut a gastrico succo & humore salivali, propter innatum calorem & saponaceam indolem, quin immo summam a concitato & tandem antiperistaltico ventriculi motu promotam convasationem, mirabili solvendi virtute dotatis, jam dudum resoluta in humorum massam resorbitionis via intraverat, aut in tubum intestini jejuni, quem idcirco inflammatum vidimus, chymo involuta jamjam invadebat, aut vomitionibus (quarum tamen nullam mentionem injeecerunt oculares & adstantes testes) jam dudum erat rejecta, haud vana colligitur supputatione, celebratum sceleronem ultra septuaginta Arsenici albi grana, priusquam in scenam opprobrii prodierat, clandestino haustu ingurgitasse; qua itaque persuasione muniti, subtiliora & magis artificiosa, nec nisi in dubiis veneficiorum casibus congrua experimenta, quæ recentiores Jurisprudentiæ Medicæ Auctores commemorant & commendant, hac occasione, ne momentorum mole obrueretur nostra nihilominus effusa investigatio, mittere sui que pretii habere duximus consultum.

§. 9.

Verum enim vero superest, ut nostram de causis adeo repentinae necis adeoque portentosi nobilissimarum partium exitii, tam proximis quam remotis, sententiam breviter & quasi summam exponamus. In quo cum plurima, in corpore delicti omni qua fieri debuit fide & accuratatione observata litterisque mandata, momenta & phænomena facem nobis præferant, non est quod diu deliberemus vel hæreamus dubii. In confesso namque est, immanissimum, de quo sermo hucusque injectus, scelerum fabrum & humani generis monstrum, albo Arsenico copiosissime ingesto mortem sibi met ipsi colcivisse.

Loquitur scilicet effrenatum delirium & furor phreniticus, cui plures aliæ adiones læsæ, quæ veneno contactis supervenire solent, procul dubio erant adjunctæ, quamvis ab adstantibus non fuerint notatæ; significat rapidissima vitæ, absque prævio morbo, extinctio; indicant cutanei corporis mortui livores, capillorum deflavia &c. testantur sordes vomitu rejectæ, quibus cuncti oris, narium & faucium recessus erant obruti; declarant communes oris, faucium, stomachi, ventriculi, duodeni, jejuni inflammationes, affectiones gangrænosæ & internæ exulcerationes, quin immo contentientes aliorum ad chylosin pertinentium viscerum contagiones; conducet perspectus sanguinis nigror & disolutio; demonstrat inflammatoria totius sensorii oppugnatio, confirmant manifestæ veneni reliquæ, quo in canalibus & receptaculis alimentariis pressare & evolvere contigit; obsignant tandem experimenta, quibus pulveris reperti veram indolem & deletricem vim aperire & detegere licuit. Tantum vero abest ut ab hisce recitatis interiorum partium incendiis & turbis, quantamcunque ad vitam funditus evertendam sustineant efficacitatem, repentinam hanc necem in hoc prorsus complicato casu unice & solum deducere conveniat; ut potius multo magis præsentanea & absolute lethalis mortis causa in summa hæreat cerebri commotione & subsidentia, in ventriculorum cerebri, ibidemque reperiundarum partium insigni conturbatione; in vasorum vertebraliurum ruptura & vastissima sanguinis in quartum ventriculum, fossas occipitales & totam fere medullæ spinalis vaginam effusione, in medullæ oblongatæ & supremæ medullæ spinalis, originumque plurium nervorum dilaceratione atque destructione, immo in universa cordis & vasorum, imprimis cerebralium exinaniatione; quæ quidem omnia cum lethiferis Arsenici effectibus conjuncta, evidentissimam absolvunt & profecto maxime commemorabilem portentosæ hujus necis causam & originem. Interim tamen nos non fugere potest, istam cerebri inmanem

com-

commotionem, vasorum vertebraliū rupturam, & medullæ solutionem, vehementissimis, quarum mentionem §o 1a injicimus, armillati sceleronis jactationibus & capitis ad palum concussionibus totam quantam deberi, cuius effrenatæ vehementiæ cum plura conspiraverant incitabula, exæstivans nempe mens iratissimæ affectio indeque progenita bilis in gurgitem sanguinis rejeccio & transfusio, larga nuperrimæque spiritus ardentis consumtio &, quæ omnes facile superat stimulos, una instar omnium Arsenici albi devoratio, haud mirum est, turpissimum vicium, rapidissimū vici in cerebrum irruentis sanguinis aculeis incitatum & exardescens, in phreniticum furorem & impetuosisimos & animi & corporis cito citius incidisse & erupisse motus. Primariam igitur horrendi, quo abominabilis ut scelerum ita tandem exilis suæ mercedis ipse artifex succubuit, fati causam in efficacitate veneni assumti, variis circumstantiis secundariis promotæ & acceleratæ, reponere tanto minus dubitamus, quo magis a fide abhorreat, tantam tamque efferatam homini suboriri & effervesce potuisse ferociam, nisi exuberantissimis exundantissimisque veneni incitamentis & impulsibus exagitatū tuerit sensorium & oppugnatum; quo sic qualemcunque veneficii plus quam memorabilis investigationem absolvimus & dijudicationem.